

*Акоп'яниц Н. М.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу**Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»**Черненко С. Ю.,**студентка факультету соціально-гуманітарних технологій**Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню поняття політичної промови, вивченню лексико-стилістичних особливостей таких текстів та аналізу використання лексичних та стилістичних перекладацьких трансформацій, які були застосовані при перекладі. Актуальність зумовлена недостатнім дослідженням лексико-стилістичних особливостей перекладу політичних промов з англійської мови українською.

Метою дослідження є аналіз лексико-стилістичних особливостей, які виникають при перекладі політичних промов з англійської мови українською та виокремлення основних лексичних та стилістичних перекладацьких трансформацій, які застосовуються при перекладі сучасних політичних промов.

У роботі досліджується поняття політичної промови, розглядаються її лексико-стилістичні особливості та їх вплив на переклад. Також проаналізовано лексичні та стилістичні трансформації, які були застосовані при перекладі англомовних політичних промов. Проаналізувавши тексти політичних промов на лексичному рівні, автори виявили наявність значної кількості політичних термінів, лакун, аббревіатур та скорочень, фразеологічних одиниць, неологізмів, визначили різні способи перекладу подібної лексики. Найбільш розповсюдженим способом виявилось використання перекладацьких трансформацій: генералізації, конкретизації, заміни, додавання і калькування, найменш поширеними способами перекладу – транслітерування, описовий переклад та наближений переклад.

Після вивчення різноманітних текстів політичних промов, автори дійшли висновку, що подібні тексти налічують значну кількість використання стилістичних засобів, таких як епітети, метафори, порівняння, гіпербола, використання риторичних запитань. Дослідивши різні класифікації способів перекладу стилістичних засобів, було виділено низку способів перекладу, до яких належить пошук відповідного еквіваленту, дослівний переклад та описовий як найбільш розповсюджені способи, транслітерування, транскрибування та перекладацькі трансформації як менш розповсюджені.

Третім та основним етапом дослідження виявився аналіз основних перекладацьких стилістичних трансформацій. Проаналізувавши значну кількість текстів політичних промов, автори дійшли висновку, що найбільш розповсюдженими стилістичними трансформаціями є конкретизація та генералізація, трансформації заміни та додавання, транскрибування, транслітерування, антонімічний переклад. До стилістичних перекладацьких трансформацій, що використовувалися при перекладі, належить прийом

синонімічних заміни, описовий переклад, трансформації компенсації та адаптації.

У результаті проведеного дослідження було встановлено, що такий тип текстів може викликати певні труднощі при перекладі. Це пов'язано з тим, що специфіка таких текстів дозволяє їм поєднувати у собі риси як публіцистичного і наукового стилів, так іноді й художнього. Тому при перекладі необхідно звертати увагу, в першу чергу, на лексико-стилістичні особливості таких текстів.

Ключові слова: політична промова, публічний виступ, специфіка перекладу, особливості політичних промов.

Постановка проблеми. Політика як і будь-яке інше явище змінюється з часом. Виступи політиків та використання ними промов мають відповідати певним нормам, які притаманні та загально визнані для більшості країн. Тому значну увагу приділяють саме перекладу текстів політичних промов, які стають предметом філологічних досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що подібного роду дослідження вимагають розгляду з багатьох аспектів. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять роботи І.В. Самойлової, О.В. Подвойської, І.П. Левчук, Ю.В. Заблоцького, Н.В. Шевчук, Т.М. Ніколасової, І.В. Карабана, І.Ю. Сіяговської, І.В. Недаймової, С.Б. Моркотуна, О.О. Жулавської, Т.В. Бурмістенко, Т.А. Палей, А.В. Шишко, Н.П. Башука, І.Л. Фесенко, А.О. Лисенко, І.М. Клименко та інших. Особливостями перекладу політичних промов та текстів особливо детально займалася І.Л. Фесенко. Публічний виступ з точки зору складника мовнокомунікативної компетенції державного службовця досліджувала І.П. Левчук, а особливості англомовних політичних промов у своїй роботі розглядали О.В. Куценко та Р.А. Слобоженко.

Метою статті є дослідження специфіки перекладу текстів політичних промов із лексичної і стилістичної точок зору. Об'єктом дослідження є специфіка перекладу політичних промов, а предметом – тексти публічних виступів американських та британських політиків.

Виклад основного матеріалу. Всі сфери людської діяльності зазнають процесу глобалізації. Кожного дня з'являються нові правила, модернізуються норми та принципи, змінюються люди та їх орієнтири. Політика має рушійний вплив як на долю цілої країни, так і на життя кожного її громадянина. Головною метою політичної промови є привертання уваги, а це можна зробити тільки в тому випадку, якщо політик може вміло користуватися мистецтвом публічного політичного виступу.

Під дією певних процесів у мові політичних виступів з'являються терміни, лакуни, різноманітні скорочення та аббревіатури. Вони складають особливий пласт лексики, який викликає труднощі при перекладі. Саме тому лексичні трансформації є досить важливими при перекладі, адже обсяг лексики двох різних мов досить часто різняться, а це породжує труднощі при перекладі.

Автори детально розглядають лексичні трансформації та їх використання у текстах політичних промов. Однією із найбільш розповсюджених перекладацьких трансформацій у текстах сучасних політичних промов є генералізація значення, заміна мовної одиниці у вихідному тексті на мовну одиницю з більш широким значенням у тексті, що перекладається, наприклад: *"It is here that we remember that even when hatred burns hottest, even when the tug of tribalism is at its most primal, we must resist the urge to turn inward. We must resist the urge to demonize those who are different. The sacrifice made here, the anguish of war, reminds us to seek the divine spark that is common to all humanity"* [1] – «Саме тут ми пам'ятаємо, що навіть коли ненависть палає найгарячіше, навіть коли жага до фанатичної приналежності до своєї суспільства є головною, ми повинні протистояти поклику взяти участь у цьому. Ми повинні протистояти позову звинувачувати у всіх гріхах тих, хто відрізняється. Тут була принесена жертва, а туга війни нагадує нам, що слід шукати божественну іскру, спільну для всього людства».

При перекладі цього висловлювання було використано трансформацію генералізації значення. Вислів *"the tug of tribalism"* дослівно перекладається як «зав'язана боротьба за трибалізм», що означає непереможне бажання індивіда належати до свого суспільства, що іноді викликає міжплеменну ворожнечу. Аби не обтяжувати текст термінами, які можуть становити труднощі у розумінні, такий вислів було перекладено за допомогою більш широкого значення.

Протилежною трансформацією до генералізації є конкретизація. Наприклад: *"It was here, more than anywhere else, that the Renaissance began – a period of history that inspired centuries of creativity and critical thought across our continent and which in many ways defined what it meant to be European"* [2] – «Саме у Венеції, як ніде інше, почалося Відродження – період історії, який надихнув на творчість та критичне мислення по всьому нашому континенті і багато в чому визначив, що означає бути європейським». Таку промову Тереза Мей проголосувала у Венеції, тому аби підкреслити її перебування саме у цьому місті, автори використали трансформацію конкретизації.

Ще однією лексичною трансформацією є транслітерація, рідше – транскрибування. Транслітерування полягає у запозиченні графічної форми слова, транскрибування – звукової форми слова. Ці трансформації ідеально підходять для перекладу різних географічних назв та власних імен і майже завжди використовуються разом: *"Thank you all very much. Good luck. Please be seated. Thank you, General Graves, for that very kind introduction. Barbara and I are just delighted to be here and honored that we could be joined by our able Secretary of the Army, Mike Stone; of course, the man well-known here that heads our Army, General Sullivan, General Gordon Sullivan; and Gracie Graves, General Robert Foley, General Galloway; Shawn Daniel, well-known to everybody here, been our host, in a sense; and a West Point alum who has been at my side for 4 years,*

over here somewhere, General Scowcroft, graduate of this great institution who served his country with such distinction" [3] – «Дуже дякую всім. Удачі. Будь ласка, сідайте. Дякую, генерале Грейвс, за теплий прийом. Ми з Барбарою дуже вдячні, що знаходимося тут і пишаємося тим, що нас запросив наш компетентний міністр армії Майк Стоун; звичайно, людина, яку всі знають тут, яка очолює нашу армію, генерал Салліван, генерал Гордон Салліван; а також Грейсі Грейвз, генерал Роберт Фолі, генерал Галлоуей; Шон Деніел, добре відомий всім тут, який є вєдучим, і випускник військової академії Вест Пойнт, який був зі мною поруч чотири роки, тут дець ще є генерал Скоукрофт, випускник цього величного університету, який служив своїй країні з такою неповторністю».

Цей уривок налічує значну кількість власних імен, які перекладалися комплексно за допомогою транслітерації та транскрибування. Також при перекладі було вжито іншу трансформацію, експлікацію. "West Point" – військова академія збройних сил США, яка територіально знаходиться у місті Вест-Пойнт, тому при перекладі, аби для носіїв мови перекладу було зрозуміло про що йдеться, автори додали пояснення власній назві.

Позаяк українська та англійська мови мають різну структуру та побудову речення, досить часто використовують лексичну трансформацію антонімічного перекладу, наприклад: *"The Jerusalem Avenue passage required constant protection, repair, and reinforcement, but the will of its defenders did not waver, even in the face of death"* [4] – «Шлях по Єрусалимському проспекті вимагав постійного захисту, ремонту та підкріплення, але воля його захисників вистояла навіть перед лицем смерті». Слово "waver" з англійської перекладається як «коливатися», «прогинатися», у реченні присутнє заперечення. Тому при перекладі було вирішено використати трансформацію антонімічного перекладу та дієслово «вистояти» як антонім до одиниці у вихідній мові.

Досить часто при перекладі текстів політичних промов доводиться додавати деякі мовні одиниці, щоб забезпечити адекватний переклад. Такий прийом називається додаванням. Така трансформація дозволяє зробити промову більш характерною для мови перекладу, наприклад: *"Before I begin, I want to apologize for the delay but there were so many people who showed up, and because this is the largest gathering of distinguished foreign diplomats in San Francisco, since the founding of the United Nations – there was a little more of a delay in getting everyone in, and there are still people outside we hope will be able to get in"* [5] – «Перш ніж почати, я хочу вибачитися за затримку, але прийшло так багато людей, і через те, що це найбільша зустріч видатних закордонних дипломатів у Сан-Франциско з часу заснування ООН – була ще невелика затримка з тим, щоб впустити всіх, і все це є люди ззовні, які, сподіваємось, зможуть потрапити до зали готелю». З такою промовою Гіллари Клінтон виступала у Сан-Франциско в готелі Святого Франциска «Вестін». При перекладі тексту довелося використати трансформацію додавання, аби надати більше конкретики тому, де відбувається подія.

Ще однією з лексичних перекладацьких трансформацій є трансформація заміни, коли одна лексична одиниця у вихідній мові замінюється на іншу в мові перекладу, аби задовольнити потреби адекватного перекладу: *"Tomorrow you'll head to the polls to elect a congressman who always puts America first, Dan Bishop. I've just come from a meeting with North Carolina officials*

representing communities **hit** by Hurricane Dorian and I expressed the unwavering solidarity of the American people, **we are behind you** 100%. 100%. The prayers of our entire nation are with the citizens of North Carolina, South Carolina, Georgia, Florida and everyone else **that was in the storms path**, and I will say I was called by the government of The Bahamas and we're helping with The Bahamas. They **were hit** so hard" [6] – «Завтра ви вирушите на вибори, щоб обрати конгресмена, який завжди ставить Америку на перше місце, Дена Бішоп. Я щойно прийшов із зустрічі з представниками Північної Кароліни, що представляють громади, уражені ураганом Доріаном, і я висловив непохитну солідарність американському народу, **ми підтримуємо вас на 100%**. Молитви цілої нації надходять до громадян Північної Кароліни, Південної Кароліни, Джорджії, Флориди та всіх інших, **кого зачепив шторм**, і я скажу, що мене викликав уряд Багамських островів, і ми допомагаємо Багамам. Вони **постраждали дуже сильно**». У промові Дональда Трампа було вжито декілька разів слово "**hit**", в українській мові воно має значення «**вдарити**», позаяк йшлося про ураган, при перекладі було застосовано трансформацію заміни та використано такі слова: «**бути ураженим**» та «**постраждати**». Вираз "**to be behind**" має першочергове значення «бути позаду», але таким виразом президент хотів показати, що він та весь народ стоять позаду та є тилом для людей, тому при перекладі було використано слово «**підтримувати**». Ураган Доріан пройшовся декількома штатами Америки. Дослівно це було перекладено як «**деякі штати встали на дорозі урагану**». Щоб надати адекватний переклад, автори використали трансформацію заміни та змогли зберегти зміст висловлювання, використавши словосполучення «**кого зачепив шторм**».

Досить часто при перекладі політичних промов перекладачі покладаються на стилістичні трансформації. Подібні трансформації використовуються, коли у текстах налічуються мовні одиниці, які не присутні у мові перекладу або коли перекладач має на меті зберегти експресивність, зробити акцент на стилі мовлення, а не намагаться донести структуру тексту.

Однією з таких трансформацій є використання синонімічних заміни. У більшості випадків перекладачі використовують синонімічну заміну для того, щоб текст звучав більш природньо для носіїв мови перекладу: "Here at Pearl Harbor, America's first battle of the Second World War roused a nation. Here, in so many ways, America **came of age**. A generation of Americans – including my grandparents – the Greatest Generation – they did not seek war, but they refused **to shrink** from it. And they all did their part on fronts and in factories. And while, 75 years later, the proud ranks of Pearl Harbor survivors have thinned with time, the bravery we recall here is forever **etched** in our national heart. I would ask all our Pearl Harbor and World War II veterans who are able to, to please stand or raise your hands – because a grateful nation thanks you" [1] – «Тут, у Перл-Харбор, перша битва Америки у Другій світовій війні пробудила націю. Тут Америка, у багатьох планах, **подорослішала**. Покоління американців – включаючи моїх бабусь та дідусів – найвеличніше покоління. Воно не прагнуло війни, але відмовилось **зрікатися** від неї. І всі вони виконували свою роль на фронтах і на фабриках. І хоча через 75 років доблесні ряди тих, які вижили у Перл-Харбор, із часом порідшали, хоробрість, яку ми згадуємо тут, назавжди **викроїлась** на нашому національному серці. Я б попросив усіх наших ветеранів Перл-Харбор та Другої світової війни, які

спроможні, будь ласка, **підніміться** або **підніміть** руки, адже вдячна нація дякує вам». Вираз "**come to age**" перекладається як «**досягати повноліття**», але у цьому випадку Барак Обама мав на увазі, що події, які відбулися протягом Другої світової війни та у Перл-Харбор, змусили Америку стати сильнішою нацією. При перекладі дієслова "**to shrink**" автори використали синонімічну заміну, адже в першу чергу слово перекладається як «**відступатися, відмовлятися**». Беручи до уваги контекст, автори вирішили використати саме еквівалент «**зрікатися**», адже за змістом він є більш логічним. Виразом «**викроїтися на серці**» в українській мові позначають речі, які надовго залишаються у пам'яті і накладають певний відбиток на людей. Тому при перекладі значення «гравіювати» було використано синонім, який найкраще відповідав змісту.

Через відмінності у двох мовах виникає проблема з безеквівалентною лексикою. У такому випадку перекладачі використовують таку стилістичну трансформацію як описовий переклад. Цей спосіб допомагає перекладачу відтворити пояснення до мовних одиниць, які не мають еквівалентів у мові перекладу: "This is a massive storm; hurricane-force winds extend some 175 miles in every direction of the center. The storm may strengthen as it meets the cold front approaching from the northwest, and that's when it changes from a tropical storm to a **nor'easter**, which has very big implications for those areas to the west of us and to the north of us" [7] – «Це масивна буря; вітри через дію урагану **протягаються** приблизно на 175 миль у кожному напрямку від центру. Буря може посилюватися, коли зустрічається з холодним фронтом, що наближається з північного заходу, і тоді вона змінюється з тропічної бурі на **ураган зі снігом**, що має дуже великі наслідки для цих районів на захід та на північ від нас».

Описовий переклад досить часто використовують для перекладу реалій, які характерні для однієї країни та зовсім далекі для культури іншої. Наприклад, у цьому уривку Майкл Бдумберг доповідає про результати урагану Сенді та використовує у своїй доповіді таку реалію як "**a nor'easter**". Загалом еквівалент в українській мові існує «**Норд-Ост2**», але такий еквівалент нічого не говорить українському слухачеві, позаяк цей вид урагану може виникнути лише на північно-східному узбережжі США, який бере початок з Атлантичного океану, та результатом якого можуть бути опади зі снігом.

"Now this journey is a testament not just to you as individuals but also to the families that surround you, because your journey began long before you got that first military haircut and put on **white-over-grey**. Without your families, you never would have had the strength to tackle **Beast Barracks** while your peers back home were enjoying a final, carefree summer before college. Your families were the ones you called for a shoulder to lean on or a kick in the pants. They've been there for you for every moment of triumph and **every moment of challenge**. Their unending love and support provide the very foundation that allows you to stand strong today" [8] – «Тепер ця мандрівка є свідченням не лише для вас як особистості, а й для сімей, які вас оточують, тому що ваша подорож розпочалася задовго до того, як вам зробили першу військову стрижку і ви одягли **військову форму**. Без ваших родин у вас ніколи не було б сил подолати **кадетську підготовку**, поки ваші ровесники повертаються додому, насолоджуючись заключним, безтурботним літом перед коледжем. Ваші сім'ї були тими, на кого ви завжди могли поклатися та від кого могли отримати прохуна. Вони були з вами

у кожну мить триумфу та у скрутну хвилину. Їх нескінченна любов і підтримка служать тією основою, яка дозволяє вам сьогодні міцно стояти на ногах». У такому виступі Мішель Обама використала декілька реалій, які відомі лише американському народу. Наприклад, **“Beast Barracks”** – програма кадетського базового тренування, яке триває 7 тижнів та перетворює людей на кадетів у військовій академії Вест-Пойнт. Словосполученням **“white-over-grey”** позначають форму американських солдатів, яка складається з сірих штанів, білої футболки без рукавів та білої фуражки. **Вислів “moment of challenge”** можна дослівно перекласти як **«момент виклику», «складнощі»**, але за контекстом можна підібрати синонім, який буде мати однаковий сенс, хоча і відрізнятися від прямого еквіваленту.

“If we put another two or perhaps three justices on, that will happen. And that will happen automatically in my opinion because I’m putting pro-life justices on the court. I will say this, it will go back to the states and the states will then make a determination” [9] – **«Якщо ми поставимо ще два чи, можливо, три судді, це станеться. І це відбудеться автоматично, на мою думку, тому що я назначаю суддів, які підтримують позицію захисту життя людини. Я скажу це, це все повернеться до дерда, і тоді держави приймуть рішення»**.

Наступною стилістичною перекладацькою трансформацією є компенсація. Її принцип полягає у додаванні необхідних мовних одиниць, які втрачаються при перекладі або які зовсім неможливо передати, наприклад: *“The signs of this friendship stand in our nation’s capital. Just steps from the White House, we’ve raised statues of men with names like Pulaski and Kościuszko”* [4] – **«Ознаки цієї дружби стоять у столиці нашої країни. Усього за кілька кроків від Білого дому ми возвели монументи національним героям з такими іменами як Казимир Пуласький та Тадеуш Костюшко»**.

Компенсація – як вид перекладацької трансформації, який використовується досить рідко. Окрім вміння перекладати, перекладачу необхідно мати багато фонових знань аби вміти компенсувати інформацію, якою слухач / читач не володіє. У цьому уривку слово **“men”** автори замінили словосполученням **«національні герої»**. Адже не всі люди знають, що особи, про яких говорить Дональд Трамп, є учасниками Американської революції та почесними громадянами США, хоча за походженням вони були поляками. Також у тексті було компенсовано інформацію щодо імен, позаяк у промові були згадані лише прізвища, тому при перекладі було додано імена, аби читач / слухач отримав більше інформації.

Ще однією стилістичною трансформацією є адаптація. Ця перекладацька трансформація націлена на відтворення інформації, яка є чужою та незрозумілою для носіїв мови перекладу. Досить часто таким мовними одиницями можуть слугувати лакуни, реалії та вирази, характерні для вихідної мови: *“As dawn broke that December day, paradise never seemed so sweet. The water was warm and impossibly blue. Sailors ate in the mess hall, or readied themselves for church, dressed in crisp white shorts and t-shirts. In the harbor, ships at anchor floated in neat rows: the California, the Maryland and the Oklahoma, the Tennessee, the West Virginia and the Nevada. On the deck of the Arizona, the Navy band was tuning up”* [1] – **«Коли настав світанок у той грудневий день, рай ніколи не здавався таким солодким. Вода була теплою і неможливо блакитною. Моряки їли у військовій їдальні або готувалися до церкви, одягнені у білосніжну форму: білі шорти та футболки. У гавані кинули**

свої якорі рівними рядами кораблі: **«Каліфорнія», «Меріленд» і «Оклахома», «Теннессі», «Західна Вірджинія» та «Невада». На палубі «Аризони» група ВМС налаштувалася на роботу»**.

Термін **“mess hall”** перекладається як **«обідати за одним столом»**. Досить часто таке визначення дають їдальням у тюрмах або на військових кораблях. Йдеться про кораблі, які стояли у гавані, та про моряків, які готувалися до початку нового дня. Можна зробити висновок, що йдеться саме про **«військову їдальню»**. Також при перекладі було використано лапки, щоб показати, що **“the California, the Maryland and the Oklahoma, the Tennessee, the West Virginia and the Nevada”** – назви кораблів, а не штатів.

“It was locker room talk, as I told you. That was locker room talk. I’m not proud of it. I am a person who has great respect for people, for my family, for the people of this country. And certainly, I’m not proud of it. But that was something that happened” [80] – **«Як я вам говорив, це були пусті балачки за кавою. Це були пусті балачки. Я не пишаюся цим. Я людина, яка дуже поважає людей, мою родину, людей цієї країни. І звичайно я не пишаюся цим. Але сталося те, що сталося»**. У своїй промові Дональд Трамп використав ідіоматичний вираз **“locker room talk”**, що перекладається як **«розмова у курилці»**, що означає марні розмови, які ні до чого не приводять. При перекладі було використано вислів, який є більш характерним для української мови – **«пусті балачки»**, додано вислів **«за кавою»**, адаптувавши текст до україномовного населення.

Висновки. В результаті проведеного дослідження було встановлено, що специфіка перекладу текстів політичних промов полягає в тому, що вони поєднують у собі риси, окрім публіцистичного і наукового, також і художнього стилю. Тому при перекладі англійських політичних промов українською необхідно звертати увагу, в першу чергу, на лексико-стилістичні особливості таких текстів.

Основним способом перекладу політичних промов виявилося використання перекладацьких трансформацій: генералізації, конкретизації, заміни, додавання і калькування. Подібні тексти налічують значну кількість використання стилістичних засобів, таких як епітети, метафори, порівняння, гіпербола, використання риторичних запитань. Найменш поширеними способами перекладу виявилися транслітерування, описовий переклад та наближений переклад. Найбільш розповсюдженими стилістичними трансформаціями є конкретизація та генералізація, трансформації заміни та додавання, транскрибування, транслітерування і антонімічний переклад.

Література:

1. Barack Obama. Address at Pearl Harbor, December 2016, Oahu, Hawaii. URL: <https://americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20Pearl%20Harbor%20Address.pdf>.
2. Theresa May. A new era of partnership and cooperation between the UK and the EU delivered 22 September 2017, Florence, Italy. URL: <https://americanrhetoric.com/speeches/theresamayflorencebrexitspeech.htm>.
3. George H.W. Bush. Address at West Point, delivered January 5, 1993. URL: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-5-1993-address-west-point>.
4. Donald J. Trump. Address to the people of Poland, delivered 6 June 2017, Krasiński Square, Warsaw, Poland. URL: <https://americanrhetoric.com/speeches/donaldjtrumpwarsawspeech.htm>.
5. Hillary Clinton. Keynote Speech APEC Summit on Women and the Economy, delivered 16 September 2011, Westin St. Francis Hotel,

San Francisco, CA / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://americanrhetoric.com/speeches/hillaryclintonwomeneconomysummit.htm>.

6. Donald Trump North Carolina Rally Transcript in Fayetteville, NC September 9, 2019. URL: <https://www.rev.com/blog/donald-trump-north-carolina-rally-transcript-in-fayetteville-nc-september-9-2019>.
7. Michael Bloomberg. Press Update on Hurricane Sandy, delivered 29 October 2012, New-York, NY. URL: <https://americanrhetoric.com/speeches/michaelbloomberghurricanesandy.htm>.
8. Michelle Obama. Address at West Point Graduation Banquet, delivered 20 May 2011, West-Point, NY. URL: <https://americanrhetoric.com/speeches/michelleobamawestpointbanquet.htm>.
9. Full transcript: Hillary Clinton and Donald Trump's final presidential debate. URL: <https://www.vox.com/policy-and-politics/2016/10/19/13336894/third-presidential-debate-live-transcript-clinton-trump>.

Akopiants N., Chernenko S. Specificity of translation of modern political speeches

Summary. The article is devoted to the study of the concept of political speech, lexical-stylistic peculiarities of such texts, and to the analysis of the use of lexical and stylistic translation transformations, which were applied in translation. The relevance arises due to a lack of research of lexico-stylistic features of the translation of political speeches from English into Ukrainian. The purpose of this study is to analyze the lexico-stylistic features that arise in translating political speeches from English into Ukrainian and to highlight the main lexical and stylistic translation transformations used in translating political speeches.

The paper explores the concept of political speech, examines its lexical and stylistic features and their influence on translation. It also analyzes the lexical and stylistic transformations used in translating English political speeches. During the analysis of the texts of political speeches

at the lexical level, the presence of a large number of political terms, lacunae, abbreviations and contractions, phraseological units, neologisms was found. Different ways of translating such vocabulary have been identified. The most common way is to use translation transformations: generalization, concretization, replacement, addition, and loan translation. The least common translation methods are transliteration, descriptive translation, and approximate translation.

After studying various texts of political speeches, we came to the conclusion that such texts have a large number of uses of stylistic means, such as epithets, metaphors, comparisons, hyperbole, and the use of rhetorical questions. After examining different classifications of stylistic translation methods, the research identifies a number of translation methods used, including: finding the equivalent, word-for-word and descriptive translation as the most common methods, and transliteration, transcription, and translation transformations as the least common.

The third and the main stage of the study was the analysis of the basic translation stylistic transformations. Having analyzed a large number of texts of political speeches, we came to the conclusion that the most common stylistic transformations are concretization and generalization, transformations of substitution and addition, transcription, transliteration, and antonymic translation. Stylistic translation transformations used in translation include receiving synonymous substitutions, descriptive translation, compensation transformations, and adaptations.

The study found that these types of texts may cause some translation difficulties due to the fact that the specifics of such texts allow them to combine features of a nonfiction style, scientific, and sometimes artistic. Therefore, while translating it is necessary to pay attention, first of all, to the lexical-stylistic features of such texts.

Key words: political speech, public speaking, specifics of translation, peculiarities of political speeches.